

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 יולי 2021

תמ"ש 36897-07-19 פלונית נ' פלוני

1

כב' השופט פליקס גורודצקי		בפני
פלונית		תובעת
נגד		
פלוני		נתבע

החלטה

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

לפניי הליך שעניינו ביצוע פסק דין העוסק באיזון משאבים בין בני זוג.

במסגרת הליך זה מונה על ידי בית המשפט בהחלטה מיום 18.11.2020 המומחה מר *** (להלן: "המומחה") אשר הגיש ביום 14.6.2021 חוות דעת (להלן: "חוות הדעת").

בו ביום ניתנה החלטה בה התבקש כל צד להודיע בתוך 20 ימים כיצד בכוונתו להביא הליך זה לסיום.

הנתבע הגיש הודעה (להלן: "ההודעה הראשונה"), במסגרתה ביקש לחקור את המומחה בנימוק לפיו, בין היתר, ביום 21.4.2021 – בטרם הוגשה חוות הדעת – נעשתה פנייה למומחה על מנת לברר האם התובעת העבירה למומחה את כל המסמכים, לרבות ביחס למקומות עבודה נוספים בהם עבדה בתקופת הנישואין. הנתבע לא זכה למענה לפנייתו ובחוות הדעת אין כל התייחסות למקומות העבודה הנוספים. גם בנוגע לכספי הפיצויים שמשכה התובעת לא נמצאה התייחסות בחוות הדעת.

ביום 4.7.2021 ניתנה החלטה בגדרה נדחתה עתירת הנתבע לחקירת המומחה מן הטעם לפיו הנתבע לא הפנה למומחה שאלות הבהרה בהתאם לתקנה 25 (ה) ו-(ו) לתקנות בית משפט לענייני משפחה (סדרי דין), התשפ"א-2020 (להלן: "תקנות המשפחה").

התובעת הגישה תגובה וביקשה לאשר את חוות הדעת, ליתן לה תוקף של פסק דין ולחתום על פסיקתאות וטבלה המצורפות לחוות הדעת.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 יולי 2021

תמ"ש 36897-07-19 פלונית נ' פלוני

ביום 14.7.2021 ניתנה החלטה, בה נקבע, בין היתר, כי בשים לב לאמור בהחלטה מיום 4.7.2021 ככל שבתוך 10 ימים לא תוגש התנגדות עניינית מטעם הנתבע, הפסיקתאות ייחתמו והתיק ייסגר.

הנתבע הגיש הודעה נוספת (להלן: "ההודעה השנייה"), בה חזר על האמור בהודעה הראשונה, הודיע כי לא היה מקום שלא לאשר את חקירת המומחה גם אם לא הופנו לזה האחרון שאלות הבהרה וזאת משעה שהמומחה הוא גם גורם מבצע ולא רק מומחה ומכל מקום, לא יתכן מצב בו סדרי הדיון יכריעו את גורלו של התיק, ביקש עיון חוזר בהחלטה מיום 4.7.2021 וביקש 'להורות לצדדים למסור בפני בית המשפט את כל תקופת עבודתם, וזו צריכה להיות בפני האקטואר, אשר על פיה יחליט על אופן האיזון במשאבים של בני הזוג" ראו: ס' 13 להודעה השנייה.

לאחר עיון בעמדות הצדדים לא מצאתי מקום להיעתר למי מעתירות הנתבע.

ביחס לטענה כי לא היה מקום שלא לאשר את חקירת המומחה –

תקנה 25 לתקנות המשפחה קובעת כך :

(ה) בעל דין רשאי להגיש למומחה שאלות הבהרה, בכתב, על חוות דעתו בתוך ארבעה עשר ימים מיום שקיבל את חוות הדעת, והמומחה ישיב על השאלות, בכתב, בתוך ארבעה עשר ימים מיום שקיבל את השאלות.

(ו) מומחה שמינה בית המשפט לא יוזמן להיחקר על חוות דעתו אלא ברשות בית המשפט, לאחר שהוגשה בקשה מנומקת לחקור אותו בתוך ארבעה עשר ימים מיום קבלת התשובות לשאלות הבהרה, למעט אם הורה בית המשפט כי בעל הדין יהיה רשאי לחקור את המומחה גם אם לא הגיש שאלות הבהרה.

במילים אחרות, תנאי להזמנת מומחה לחקירה הינו הפניית שאלות הבהרה למומחה ראו: ת"ע 22376-02-20 ע' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז תל-אביב ואח' (26.8.20) [פורסם בנבו].

יצוין כי ההסדר הקבוע בתקנות המשפחה אינו שונה במיוחד מההסדר אשר היה קבוע בתקנה 258 י"ב (ד) ו-(ה) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד – 1984 (להלן: "התקנות הישנות") ועל יסוד הסדר

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 יולי 2021

תמ"ש 36897-07-19 פלונית נ' פלוני

זה קבע בית המשפט העליון כי ככלל מומחה שמונה על ידי בית המשפט לא ייחקר ראוי: בג"ץ 5352/18 פלוני נ' ביה"ד הרבני הגדול ירושלים לרבות הנהלת ביה"ד (13.8.18) [פורסם בנבו].

השוני בין ההסדר על פי התקנות הישנות לבין ההסדר על פי תקנות המשפחה מצוי בסיפא לתקנה 25 (ו) לתקנות המשפחה לפיו 'למעט אם הורה בית המשפט כי בעל דין יהיה רשאי לחקור את המומחה גם אם לא הגיש שאלות הבהרה'.

שוני זה פותח פתח לחקירת המומחה מבלי שהופנו אליו קודם לכן שאלות הבהרה ואולם הרשות לחקירת המומחה תינתן רק אם ניתן נימוק ממשי ומשכנע לאי הגשת שאלות הבהרה למומחה. מכל מקום נראה כי מתקין התקנות לא התכוון להפוך את החריג לכלל ולא הייתה לו כוונה "להשאיר דלת פתוחה" לבעל דין שלא הגיש שאלות הבהרה בשוגג, בהיסח דעת, או עקב "ישיבתו בחיבוק ידיים". למותר לציין כי בתקנות המשפחה ביחס לתקנות הישנות הוגדל מניין הימים להגשת שאלות הבהרה למומחה מ-7 ימים ל-14 ימים ונוצרה "רשת ביטחון" נוספת לבעל דין, שהשתהה, מטעם זה או אחר, בהגשת שאלות הבהרה למומחה.

במקרה שלפניי הנתבע לא נתן כל טעם למחדלו. הטענה היחידה של הנתבע, בגינה מתבקשת חקירת המומחה הינה כי הנתבע לא קיבל מענה מטעם המומחה לפנייתו מיום 21.4.2021. טענה זו איננה מצדיקה את חקירת המומחה.

ראשית, הנתבע לא נתן כל הסבר מדוע לא פנה לבית המשפט ככל שנכונה טענתו כי המומחה לא השיב לפנייתו. חוות הדעת הוגשה ביום 14.6.2021 והיה ברשות הנתבע פרק זמן של חודש וחצי לפחות כדי לפנות בבקשה מתאימה לבית המשפט.

שנית, טענת הנתבע כי פנייתו לא נענתה על ידי המומחה – ופניית הנתבע הסתכמה בשאלה האם 'התובעת/האישה העבירה לו פרטים ומסמכים בדבר מקומות עבודה נוספים בהם עבדה בתקופת הנישואין' – ראוי: ס' 1 להודעה הראשונה וס' 2 להודעה השנייה וכי 'לנתבע ידוע כי התובעת משכה את כספי הפיצויים וגם לכך לא נמצאה התייחסות בדוח שהוגש על ידי האקטואר' – ראוי: ס' 3 להודעה הראשונה וס' 4 להודעה השנייה – הינה טענה שניתן היה לברר באמצעות הפניית שאלות הבהרה ממוקדות והיא אינה מצריכה את חקירת המומחה.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 יולי 2021

תמ"ש 36897-07-19 פלונית נ' פלוני

שלישית, הנתבע לא נתן טעם כלשהו לאי הפניית שאלות הבהרה למומחה. במצב דברים זה, ההיענות לעתירת הנתבע לחקור את המומחה, משמעותה יצירת פתרון למחדל הנתבע. פתרון זה יבוא על חשבון מתדיינים אחרים, הממתינים לקבל את יומם בבית המשפט, והוא איננו מתיישב עם רוח התקנות ובפרט תקנה 2 לתקנות המשפחה "הקוראת" לפעול ל"יצמצום ההתדיינות השיפוטית בין בעלי דין שהם בני משפחה במטרה להגיע לסיום הסכסוך ביניהם" ותקנה 5 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט – 2018 (להלן: "התקנות החדשות") המורה לערוך איזון בין האינטרס של בעלי הדין ובין האינטרס הציבורי וכן תקנה 2 לתקנות החדשות המחייבת את בית המשפט לפעול ביעילות.

רביעית, טענת הנתבע כי המומחה הוא גם "גורם מבצע" ראו: ס' 6 להודעה השנייה אין בה ממש ולו משום שזו לא פורטה כלל.

לאור האמור אני דוחה את עתירת הנתבע לחקירת המומחה.

ביחס לטענה כי לא יתכן מצב בו סדרי הדיון יכריעו את גורלו של התיק – אמנם קיימת גישה סלחנית למחדלים פרוצדורליים המאפשרת גמישות מסוימת שאיני מקל בחשיבותה ראו: ע"א 189/66 ששון נ' קדמה בע"מ, פ"ד כ(3), 477(1966), יחד עם זאת כללי סדרי הדין הם גם אינם "תוכנית כבקשתך" ראו: ע"א 5400/18 דוד מיר נ' יעקב מירון, עו"ד (28.1.19) [פורסם בנבו]; ע"א 3725/04 דיבה נ' עדווין (31.8.2006) [פורסם בנבו] ובעל דין אינו יכול לצאת מנקודת הנחה כי כל מחדל הוא בר תיקון, שכן "הצדק צריך להעשות לכל הצדדים, לא רק למי שסדרי הדין אינם נוחים לו, וסדרי הדין הם המרכבה לכך" ראו: רע"א 2237/06 בנק הפועלים בע"מ נ' רלה וינשטיין (8.3.2009) [פורסם בנבו].

במילים אחרות, ניתן לסטות, במידת הצורך ובמקרים מתאימים, מסדרי הדין – ולו לשם עשיית משפט צדק ראו: ס' 8 (א) לחוק בית המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה – 1995 ותקנה 1 לתקנות המשפחה ויש מקום לעשות זאת במקרים חריגים ובזהירות ראו: בע"מ 2881/17 פלוני נ' פלונית [פורסם בנבו] (2.8.2017); עמ"ש 64867-06-20 פלונית נ' אלמוני (11.5.2021) [פורסם בנבו].

במקרה שלפניי הנתבע כלל לא פירט מדוע יש מקום לסטות מכללי הפרוצדורה הרגילים ו"להכשיר" את מחדלו ראו: ס' 8 להודעה השנייה. מנגנון של הפניית שאלות הבהרה למומחה קבוע בהוראת הדין ו"יש להקפיד על קיומן של הוראות החוק ככתבן וכלשונן" ראו: רע"א 6892/13 חיימוביץ ואח' נ' אוריון ואח' (23.2.2014) [פורסם בנבו].

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

28 יולי 2021

תמ"ש 36897-07-19 פלונית נ' פלוני

1 ביחס לטענה כי יש לעיין בהחלטה מיום 4.7.2021 – בעל דין הסבור כי החלטה שניתנה על ידי בית
2 המשפט שגויה, רשאי להגיש בקשת רשות ערעור. תקנות סדר הדין האזרחי אינן מכירות בקיומו של
3 הליך המכונה 'בקשה לעיון חוזר' המוגשת לערכאה שנתנה את ההחלטה הראשונה ואין להגיש בקשה
4 לעיון חוזר חלף ערעור, אלא במקרים שבהם חל שינוי נסיבות או התגלתה טעות בולטת בהחלטת
5 ביהמ"ש, שכן בית המשפט אינו יושב כערכאת ערעור על החלטותיו הוא בע"א (ת"א) 1124/05 אלי
6 חנניה נ' חמאווי שלמה (9.11.2005) [פורסם בנבו]; רע"א 1574/11 שטראוס שיוק בע"מ נ' אורמן
7 (14.7.2011) [פורסם בנבו].

8
9 הואיל והמועד להגשת בקשת רשות ערעור על ההחלטה מיום 4.7.2021 טרם חלף, רשאי הנתבע למצות
10 את זכויותיו בערכאת הערעור.

11
12 ביחס לעתירה כי יש לבצע השלמות נוספות – הליכי גילוי מסמכים הינם הליכים מקדמיים ראו: רע"א
13 6720/13 סופר מדיק (מדיק לייט) בע"מ נ' anton hubner gmbh (16.10.2013) [פורסם בנבו].
14 עסקינן בהליך שנפתח לפני למעלה משנתיים ובהעדר הסבר כלשהו מדוע לא ניתן היה לבצע את
15 ההשלמות בשלבים המוקדמים של ההליך אני דוחה את העתירה.

16
17 לאור כל האמור לעיל והאפשרות לבקש רשות לערער על ההחלטה מיום 4.7.2021 ועל החלטתי זו,
18 המזכירות תביא את התיק לעיון בעוד 35 ימים לשם מתן הוראות נוספות לבירור ההליך.

19
20 אני מתיר את פרסום ההחלטה, לאחר השמטת פרטים מזהים.

21
22 ת.פ. מזכירות.

23
24 ניתנה היום, י"ט אב תשפ"א, 28 יולי 2021, בהעדר הצדדים.

25

26 פליקס גורודצקי, שופט
27
28